

CSIKILAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szvo-boda József könyv- és papirkereskedése, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. — Telefon hívószám 2.	Egyes lap ára 20 fillér. Hirdetési díj előre fizetendő.	FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. FEJÉR ANTAL GYVÉD.	Nyitvitércikkek soronkint 40 fillérért közöltetnek.	Megjelenik minden szerdán. Előfizetési ár: Egész évre 8 kor. (Külföldre) 12 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottaknak. Késiratok nem adatkak vissza.
---	--	---	--	--

A soproni határozat.

Magyarország egyik törvényhatóságának közgyűlésén a nemzetiségi kérdés tüzet vetett a miatt, hogy a törvényhatóság tisztviselőjét német nyelvű referálásra kötelezte. Az ügy talán első mul és Sopron városában marad, ha gróf Andrássy Gyula belügyminiszter fellebbezés folytán olyan határozatot nem hoz, miszerint a köztisztviselő idegen nyelvű felszólalását nemcsak megengedi, de annak használatára kötelezi is. Mi niszteri széken ily nagyfokú tévedésre példa nem volt.

A nemzetiségek a koalíciós kormány alatt erősen mozogtak. A kérdés ma már annyira elmérgesedett, mint soha. A kormány tehetetlen velük szemben, sőt — amint látszik — még tápot ad nekik.

Más államban, ha még oly tarka is, nemzetiségi kérdés alig van. Nálunk is csak ujszülött. Mással mindenki viseli a közterhet és hallgat. Nálunk pedig a hány nemzetiség, annyi rögeszme, annyi államideál.

A soproni eléggé el nem ítélt határozat országsszerte érthető consternatiót keltett; felzudult a függetlenségi párt, feles számmal jelentkeztek az interpellálók s mikor arra került a sor, az egy Bánffy Dezső tette meg interpellációját — csendben, feltűnés nélkül. A válasz azonban késik. Ezzel különben aig is lehet foglalkozni. Andrássy mosakodott ugyan a függetlenségi pártban, fejtegetései azonban hemzsegek a tévedésektől. Az 1868. évi XLIV. t.-c megállapítja, hogy a törvényhatóságok tárgyalási nyelve a magyar. Ebből nem következik az, hogy egy városi szabályrendelet kötelezheti a tisztviselőt idegen nyelven használni. Hisz akkor minden tisztviselőnek kellene azt bírnia is, mi lenne az állam nyelvvel? A törvényhatározott kijelentést tesz, kifejezett szavakkal sehoh nem említi egyik nemzetiség nyelvét sem. Andrássy ennek dacára széles körű törvénymagyarizással adja elő gyatrán alapozott jogi érveit; hivatkozott állandó gyakorlatra a német nyelv használatában, minek ellenkezője beigazolástnyert. Nem akar a paragrafusokon nyargalászni, tudomás pedig nem vesz a működő pangermanizmusról. Orvosságot azonban ad a német nyelv használatának megengedésével. Ez is nemzeti vívmány. És nem akad a függetlenségi párt szép számu táborában egy sem, ki szót emeljen a magyar nyelv jogain esett sérelmen. Sok szó esett ugyan az elküvetett sérelmen pártkörökben és azonkívül, a vélemények meglehetősen egyöntetűek voltak, de a határozat ma is határozat, még pedig jogérvényes. Ez nagy baj, mert veszedelmes praecedenset képezhet sok más nemzetiségi törvényhatóságnak, melyek amugy is végnélküliek követeléseikben.

A nemzeti egyenjoguságról alkotott törvényünk rossz; sokat enged a nemzetiségeknek az egységes magyar nemzeti állam kiépítésének rovására. Különösen áll ez akkor, ha kiterjesztő törvénymagyarizációval a törvény intencióit félremagyarázzuk.

A lényeges eltérés Andrássy határozatában tulajdonképp ott mutatkozik, hogy a törvénynek azon rendelkezését, miszerint a törvényhatóság bizottsági tagjaira nézve megengedi az anyanyelvön való felszólalást, a köztisztviselőre

is kiterjeszti, sőt egyenesen kötelezi erre. Már pedig ha a tisztviselő nem elhet kizárólag az állam hivatalos nyelvvel, hanem más idegen nyelvre kötelezhető, akkor jövőben fegyelmi eljárást kell indítani azon tisztviselő ellen, ki nem németül, tótul, románul, vagy szerbül referál. Ezt sem törvény, sem szabályrendelet, sem állandó gyakorlat nem állapítja meg.

Politikai szempontból Andrássy saját kijelentése szerint a hazafias, mindig velünk érző nemetség régi gyakorlatát respektálta a határozat meghozatalánál. Hogy ez milyen tarthatatlan, bizonyítja a Sopronból több oldalról nyert azon alapos információ, miszerint itt is a Kaffka Kristóffy fele radikális partba beolvadt darabontok működnek, kik ép a pangermanizmus szolgálatában állanak.

Ezek azok a hazafias, mindig velünk érző nemetek, kiknek jóérzésére Andrássy appellált, kiket egy régi gyakorlat megszüntetésével felizgatni, tőlünk elidegeníteni és belekergetni oktat a nemzetiségi és aldeutschik mozgalmakba; esakugyan súlyos politikai hiba lett volna?

A hiba, mely a magyarság ügyén elküvetett, nemcsak ez; tetézi meg különösen azon körülmény, hogy a függetlenségi párt, mint az alvó oroszány, tudomást sem vett az elküvetett sérelemről, mi annál súlyosabb, mivel könnyen az a vád érhető, hogy a hatvanhetesekkel való koalíció óta jobb érzései nincsenek, sokat hangoztatott elveit szegre akasztotta. Ez okból súlyos kötelesség mulasztás terheli a függetlenségi pártot, melynek a hibát reparálni kellett volna bármí áron is.

Minthogy pedig a határozat ma is határozat, egyedüli orvoslás csak az lehet, hogy azt bármely uton meg kell semmisíteni, vagy utat-módot kell keresni arra, miszerint az visszazívható, illetőleg hatályon kívül helyezhető legyen.

— a

Bérmaut.

Lapunk mult számában már közöltük, hogy a felséki esperesi kerületben mily sorrendben fogják a bérmautát elvégezni. Akkor azt is jeleztük, hogy a bérmaut szentségének kiosztására a mi kegyelmes püspökünk is el fog jömi; azonban gyengelkedő volta miatt orvosai tanácsára lemondott az idejövételről. Egyébként az elfövetelben egyéb elfoglaltsága is akadályozta, ugyanis 10-én Szegeváron és 14-én Kolozsváron ő maga fog bérmautni s az utóbbi helyen az akkor tartandó rendkívüli statusgyűlésen elnökölni is fog. Maga helyett dr. Lányi József leheri apátot, tinimí felszentelt püspököt és nagyváradi kanonokot kérte fel a bérmaut szentségének kiosztására, aki már a mult évben is helyettesítette kegyelmes püspökünket Udvarhely megyében e fardaságos, de kegyelemteljes funkció elvégzésében. A magas vendég április hó 30-án délután gróf Mikes János székellyudvarhelyi esperes-plébános kíséretében érkezett Székely-Udvarhelyről megyénkbe. A fogadására nagy előkészületeket tettek s mindenütt szeretetteljes és lelkes fogadtatásban részesült, bizonyosságot tévén arról, hogy püspökünk helyettesítőjét is ép oly fiui hódolattal és igaz szeretettel halmozák el, mintha ő maga jött volna közénk. A fogadtatás előkészítésében nagy érdemei vannak Bálint Lajos felséki főesperesnek és mindazon hatóságoknak, amelyek az ő felkérésére igyekeztek minél fényesebbé tenni a fogadtatást. Legelőször is a megye közönsége nevében, majd nem a megye hatá-

rán, Fejér Sándor alispán, több tisztviselőnek s csikszereidai polgárnak az élén fogadta és szép szavakban üdvözölte a megyénkbe jövö püspököt, aki köszönetet fejezte ki a lelkes fogadásért. Ezután a menet megindult Csik-somlyó felé. A menetet mintegy 30 lovasból álló banderium vezette be, a püspök kocsiját pedig egész sor felvirágozott és fellohogózt kocsii követte. A Vardotfalva határára felállított diszkapunál a község képviselőtestülete és nagyszámu hívö jelent meg, akiknek nevében Peter Sándor tanító üdvözölte a főpapot, kívánva, hogy működése termékenyítő hatással legyen a hívö lelkekre. Mire a magas vendeg a szép fogadásért köszönetét fejezte ki s kijelentette, hogy szívesen jött a derék hitbuzgó székelyek közé, akik mindig buzgó tisztelői voltak a Boldogságos Szűznek s akiknek ősei fegyverrel kezükben is készek voltak küzdeni az igaz hitért — A szeminárium előtti terepen a tanárok élén az ifjuság lelkes éljenzéssel fogadta a püspököt, akit Pál Gábor igazgató meleg szavakkal üdvözölt, biztosítva őt a testület és ifjuság őszinte szeretetéről. Ezután harangzúgás és lelkes éljenek közepette a menet felvonult a plébáni templomba, amelynek ajtajában, több paptól kísérvé, Bálint Lajos főesperes várta és üdvözölte a felséki papság és a hívök nevében a püspököt, akiknek válasza után felhangzott a csobotfalvi kis tanulók Ecce Sacerdosa.

Szent beszédet gróf Mikes János tartott, rámutatva arra a nagy veszedelemre, mely a lelket éri, ha bünt követünk el. Az erényes életre, a bünök leküzdésére int. Litánia után kezdetét vette a gyóntatás.

A bérmaut szentségének kiosztása május 1-én volt. A templomot a hívök teljesen megtöltöttek és sokan ki is szorultak. A bérmautát a bérmautandók nagy száma miatt — mintegy 400 — a szabadban kellett elvégezni. A többi része az istentiszteletnek a templomban folyt le. A szent beszédet maga a püspök tartotta, felhíva különösen a szülöket, hogy istenes életet éljenek, a hitet ne csak szóval, hanem minden tettükkel is vallják be, mert csak jó példaadással lesz lehetséges vallásos, derék fiaikat nevelni. Kiemelte a kármokodás rút voltát s intett, hogy szokjanak le erről a — sajnos — nagyon elterjedt rút bünről. Utasításokat adott aztán a szülöknek, hogyan neveljék fiaikat és leányaikat, hogy azok igaz gyermekek legyenek az egyháznak és hazának. Ezután egy oly funkció következett, amely örömmel töltötte a hívöket, kicsit-nagyot egyaránt. Ugyanis ekkor igtatta be öméltósága kegyelmes püspökünknek megbízásából Bálint Lajost plébánosí és főesperesi hivatalába. A hozzá intézett beszédben különösen kiemelte, mint nagy érdemét, hogy minden helyen és minden időben híven teljesítette kötelességét. S ezen buzgó kötelességteljesítésnek és erényes papi életének köszönheti, hogy kegyelmes püspökünk e kerület főesperesévé nevezte ki. A hívöket pedig fölhívta, hogy mindig szeretettel viseltesse nek papjuk iránt, akik igazi atyjuk és támaszuk lesz minden ügyükben ezután is. A beiktatás a két püspöki kinevezés és megbízás felolvasásával kezdődött, ami után Bálint Lajos tette le a hitvallást és szokásos esküt. A plébánosí és esperesi jelvényeket a püspök szép beszéd kíséretében nyújtotta át.

Mise után, amelyet maga a püspök mondott, a bérmaut előtti imádságokat mondták el s ezután kezdetét vette a bérmaut szentségének kiosztása. Végül a pápai áldás volt.

Ebéd előtt a képezde tanártestülete tisztelt a püspöknel; a főesperesnél pedig először a gimnázium tanártestülete tisztelt, amelynek nevében Pál Gábor igazgató üdvözölte kitüntetésé alkalmával s azért is, hogy

a gimnázium püspöki biztosává is kinevezett, miáltal az eddigi jó viszony, mely közte s az intézet között eddig is megvolt, ezáltal még bensőbbé vált. Az ünnepeket s tisztelőket őszinte tiszteletéről és szeretetéről biztosította s megközölte jókívánataikat. A tanítóképző tanártestülete nevében Karácsony József igazgató, a felséki tanítótestület nevében pedig Zsögön Zoltán tanár üdvözölte az új főesperest.

Az ezután következő ebédnek csak egy mozzanatát akarom felemlíteni. Nem ujságot mondok, ha említem, hogy Erdélynek minden egyes híve őszinte szeretettel és ragaszkodással viseltetik püspöke iránt, aki tizenegyes évi működése alatt megyéjében apostoli buzgalommal új, erős hitéletet teremtett. Ezen szeretetet és ragaszkodást tolmácsolta beszédjében ő méltósága, kiemelve kegyes püspökünk nagy erényeit, amelyekkel nemcsak egyházmegyének, hanem az egész országnak őszinte bámulatát és szeretetét nyerte meg. S ezen nap nevezetes évforduló, mivel 11 évvel ezelött szentelték fel Erdély püspökévé. Nem mulaszthatja el tehát, hogy e nevezetes napon ne eltessö Erdély apostoli buzgalma, lánglelkü püspököt, akit a saját és a jelenvoltak nevében is sürgönyileg üdvözölt.

Május 2-án Csiktaploczán volt a bérmaut szentségének a kiosztása. A község nevében Lázár Miklós üdvözölte a főpapot, a templomban pedig Kőrösi Géza lelkész fogadta.

Május 2-án délután a főpap Csikszereidába ment, hol a város végén felállított diszkapunál Ujfaluí Jenö polgármester fogadta, míg ellenben a templom bejáratánál Szigethy Gyula plébános üdvözölte, melyek után szent beszéd és vecsernye volt. A szent beszédet Rös János főgimn. hittanár mondotta.

Csikszereidában a bérmaut szentségének kiosztása 3-án volt, melyet megelőzőleg dr. Lányi püspök ur szent misét mondott s utána egy olyan gyönyörű és tartalmas és egyháztörténelmileg is nevezetes és érdekes beszédet tartott, hogy a nagyszámban megjelent hívök s különösen a város élökölösége és értelmisége önkénytelenül és egyhangulag megállapította, hogy dr. Lányi püspök ur nemcsak kitünö főpap, hanem egyszersmind hatalmas szónok, kinek személyében feltalálhatók minden kellékek, melyek őt a magyar püspöki karnak egyik elsörangú oszlopos tagjává s a katholicizmus vezérévé avatják.

Csikszereidai városi szentbeszédében nagyon szépen és nagyon okosan kifejtette és bebizonyította, hogy a nagy műveltség és a nagy tudomány nem ér semmit és nem használ semmit a hit és hitbuzgóság nélkül, melyet azonban nem titokban, hanem nyíltan, a világ szemé előtt kell gyakorolni.

Csikszereida város apraja és nagyja soha nem fogja elfeledni dr. Lányi József püspök urat és a folyó évi május 3-iki szép nap emléket.

Csikszereidából a püspök ur 3-án délután utazott el nagy kísérettel Csicsóba. A község határára Birö József egyházi gondnok üdvözölte az ezekre menö hívök élén. A beteg plébános helyett Erös József tanár fogadta a templomban, aki a hívöket a bérmautára is előkészítette. A bérmaut szentségének kiosztása 4-én volt s délután már Rákosra ment.

A püspököt útjában kíséri a főesperes és Márton Andor püspöki titkár, valamint Márkos Károly udvarhelyi káplán. Megemlítem még, hogy Becze Imre, a felséki kerület főszolgabirája szintén az egész bérmaut alatt a püspök kíséretében lesz.

Az eddigi fogadtatás mindenütt lelkes és őszinte volt s hisszük, hogy ugyanilyen lesz az egész kerületben. S ezen nem is csodálkozhatunk. Jóságos arca, kellemes, a hit

igazságtól áthatott beszéde belelopta magát szívünkbe s ezzel megnyeri mindenkinek őszinte tiszteletét és szeretetét. Szeretettel vártuk; s még nagyobb, igazabb szeretettel fogjuk elbocsátani, mikor nehéz munkája után távozni fog körülölkől. S egyuttal köszönetet illeti meg a kegyelmes püspökünket, hogy gondoskodott arról, hogy Felcsik bíró kátholikusi hitükben a bérmlás szentsége által megerősödjének. Az Ég áldja meg érette!

Ego.

A főgimnázium áthelyezése.

A csiksomlyói róm. kath. főgimnázium Csikszerebélybe leendő áthelyezése kérdésére ismét tárgyalás alá került a megyei állandó választmányának folyó hó 4-én tartott ülésén. A kérdés az erdélyi róm. kath. státusnak a vár megye közönségéhez intézett átirata s a jelenlegi internátus és szeminárium épületeinek a létesítendő vármegyei árva- és szeretetház részére történt megvásárlásáról szóló szerződés bemutatásával kapcsolatosan került elő. Mint hogy a főgimnázium és internátus épületeinek részletes tervei már kidolgozás alatt állnak, sőt a régi épületek átadásáról szóló szerződés is mihamarabb jóváhagyást nyer, bizton remélhetjük, hogy az építkezések még folyó év szeptember havában a vállalkozónak átadatnak.

Élénk eszmecserére adott alkalmat a státus által felépíteni vállalt szeminárium, mely tudvalevőleg a főgimnáziumnak egyik szárnyát képezné. Tekintve azonban a státusnak ez ideig anyagi helyzetét, a teljesen kidolgozott tervnek ez a része csak később, a főgimnázium és internátus felépítése után nyerne megvalósulást, amint ezt a státus előre kijelentette s melyet a törvényhatóság is tudomásul vett. A szemináriumnak a főgimnáziummal egyidejű felépítését pedig igen kívánatosá teszi a státusnak saját érdeke, különösen a pénzügyi szempontból, mivel az egész tervnek megfelelő egyidejű építkezések megvalósításával járna és a cél is gyorsabban elérhető. Figyelembe jön itt még azon körülmény, hogy az internátus és szeminárium jelenlegi épületeinek a vármegyei árva- és szeretetház részére leendő átadásával a szeminárium a főgimnázium jelenlegi épületébe, hol a tanítóképző is van — lenne elhelyezendő. Ez pedig az igen szűk helyiségekben működő tanítóképzőre volna felette hátrányos. Másrészt a szeminárium ösztöndíjas növendékeinek a meg-

lehető nagy távolság nem esne javára. Főleg ezen szempontokból képezte megbeszélés tárgyát Pál Gábor azon indítványára, hogy a szeminárium egyidejű felépítésének valamelyes elfogadható módja keressék; s minthogy azonban a törvényhatóság már eddig is saját erején felül áldozott a főgimnáziumnak áthelyezéséért, másfelől pedig a státus az általa elvben már régebb elvállalt építést csupán az e célra szánt erdői eladásának jövedelméi kézzhez vételétől tette függővé, mi a szeminárium felépítését bizonytalan időre odázza el, igen megfontolandó és egészséges eszme került felszínre az által, hogy a felépítéshez szükséges összeget a törvényhatóság a státus részére kölcsönként helyezze kiállításra, úgy azonban, hogy az erre vonatkozó esetleges tárgyalások a főgimnázium és internátus felépítését semmiben se késleltessék. Hogyha pedig a törvényhatóság nem volna abban a helyzetben, hogy a kölcsönt lebonnyolthassa, a státusnak még mindig módjában állana azt más uton megszerezni, mit teljesen indokoltá tesznek a szeminárium egyidejű felépítésével nyerdő előnyök. A vitában résztvettek Mikó Bálint, dr. Erős Vilmos, Karácsony József és még többen.

Az állandó választmány ezek hozzászólása után oly értelmű javaslatot terjeszt a törvényhatóság még e hónap tartandó közgyűlésébe, hogy az előadott szempontok figyelembe vételével keresse meg a státus igazgatótanácsát a szemináriumnak a felajánlott módokat elfogadásával leendő vállalatba adása iránt Kevés jóakarattal tehát a szeminárium is könnyen felépíthető volna. Ezt megkivánna még a főgimnázium áthelyezésének egységessége is, hogy a vele legszorosabb kapcsolatban álló két főnevelde attól el ne választassék és az eredeti terv szerint a maga teljességében épüljön fel. A rég óta húzódozó kérdés ezzel végleges megoldást nyerne.

— s.

Tanítói gyűlés.

A felcsiki róm. kath. tanítói főközpont tavaszi közgyűlést április hó 28-án Csikszerebélyben tartotta meg. Istenítisztelet után mindjárt bevonulás az iskolaterembe, hol majdnem elsőnek jelent meg Dr. Balló István, vármegyei tanítói tanfelügyelője, ki az által is példával járt elől a kötelességeljesítésében, megmutatva, hogy ő a közoktatásügyi aktáknak nem épen gépies elintézője, hanem a tanügynek, a nemzeti köznevelődésnek lelkes és odaadó zászlóvivője.

A begyülekezés után azonnal kezdetét vette a gyakorlati tanítás, amelyet Bartalis Imre helyettes tanító tartott meg; aki az iskolai fejelemtartásban, az egyes osztályok magánfoglalkozásának kiosztásában, s az V. osztályban a szemláának a tanítási fokozatok szemelölt tartásával keresztyűlt tanításában, dacára annak, hogy csak most lépett ki az életbe, oly szép tapintatos eljárást, gyakorlati tudást és tanítói rátermettséget tanúsított, hogy igazán méltó az elismerésre; de amely elismerés átháramlik egyuttal a csiksomlyói tanítóképző intézetre is, amely kiváló szellemi színű álló vallásérköles, hazafias oktatásával ilyen derék tanítókat nevel a magyar hazának. — Gyakorlati tanítás után pár percnyi szünet, mely után kezdetét vette a gyűlés, még pedig a Hymnusz lelkes éneklésével.

A mint a nemzeti címer elhangzott. Ferencz József csikszerebélyi tanító, főlkörű elnök lendületes és az ő mélyreható gondolkodásáról bizonyoságot tevő előki megnyitójában gyönyörködhetett a közgyűlés. Eszmefuttatás volt ez a tanítói állás méltó betöltésének mikéntjéről, a tanító anyagi helyzetének javításáról kifolyólag hálás megemlékezés a nemzet áldozatkészsége — a hazafias kormány és nemzet képviselőt jóindulata — kivált pedig gróf Apponyi Albert kultuszminiszter ur Öngyermekosztályának feőlök gondolkodásáról, midőn ezen hatalmas Intézkedése által nemcsak a tanító anyagi helyzetét tette elviselhetőbbé, hanem azok anyagi gondjainak csökkentésével alkalmat kívánt adni kötelességök minél odandóbb teljesítésére is; s a megjelent vendégeket üdvözölve a gyűlést megnyitja. Szép szavakban emlékezik meg azután boldogult Rancz János főesperes, kerületi tanfelügyelőről, aki mindenkit s kit mindenki őszintén szeretett s kinek emlékét a közgyűlés nemcsak szívében, de jegyzőkönyvében is megörökíteni óhajtja; azután üdvözli főt. és nagyságos Bálint Lajos csiksomlyói, az időszent helyettes főesperes ker. tanf. urát kérve, hogy miut feledhetlen elődei, ő is legyen a tanügynek, a tanítósnak atyjai barátja, támogatója.

Az után a mult évi őszi közgyűlés jegyzőkönyve olvastatott fel, mely ellen senki kifogást nem tett.

Salló Albert szögödi kántortanító „Petőfi-dal” című gyönyörű költeményt szavalja el igazi érzéssel, szavaltat általános elismerés és taps követte.

Az után Rác Lajos hidegségi tanító tartott: „Mit tehet az iskola és tanító az alkoholizmus elterjedésének megakadályozása céljából” címmel tartalmas értekezést elismerő tetézés nyilvánítt mellett.

Ennek kapcsán Dr. Balló István kir. tanf. ur az erkölcsi székely népmesék eszméjétől áthatva, felhívja a tanítókat az iskola falain kívüli lelkes munkálkodásra s beszéde fonálán áttér vármegyének népének általános műveltségi elmaradottságára, statisztikai adatokkal mutatva ki, hogy népünknek mily nagy százaléka nem ismeri az írás, olvasás mesterességét sem. Rámutat arra, hogy e tekintetben is első sorban a tanító és a hivatás és kötelesség a multaknak hiányait, mulasztásait utánpótolni a felnöttek oktatásával biztosítván a tanítókat arról, hogy gondja lesz arra,

hogy azon tanítók, kik e tekintetben kiveztek a munkából részüket, ne csak erkölcsi, hanem anyagi elismerésben is részesüljenek; mig azok, kik a népművelés ezton leendő előmozdítása körül szolgálataikat, fáradságukat áldozni elmulasztják, s szerint fognak elbíráltatni.

Kir. tanfelügyelő ur lelkes szavai után a jövő közgyűlés tárgysorozatának és helyének (Csomortán) megállapítása s egy-két a körbeletére vonatkozó eszmecserére folyt le, amely után — miután indítvány sem irásban, sem szóval nem tetézt — elnök az ülést bezárja.

P.—

A gazdasági egyesületből.

A csikvármegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya április 29-én Fejér Sándor alispán, alelök elnöke alatt ülést tartott, melyen a választmányi tagjai közül Mikó Bálint ny. főispán, András Lajos, Bara János, dr. Györgypál Domokos, Ince Ignác, Kiss Ernő, Kovács Gergely, Révész Gyula, Sántha Simon, Tompos János és előadó titkár vettek részt.

A földmívelésügyi miniszter több rendbeli leiratának tudomásul vétele után a Székelyföldi Kirendeltség átiratni tárgyalattak s tudomásul vétetett, hogy a folyó évben a vármegye öt községében legelő javításokra 7618 korona, tenyészokok beszerzésére 12000 korona, gazdas. gépek és eszközök beszerzésére 4000 korona és vetőmagvak beszerzésére 12000 korona államsegély bocsátatott a helyi megbízott rendelkezésére.

Felkértni határozatott a kirendeltség, hogy főképen a takarmány vetőmagvaknak minél nagyobb mennyiségben való kioztsására és közvetítésére fordítsanak fősuly s hogy odahatni sziveskedjék, mikép a vármegyében termelt magvak távolabb eső vármegyékben vetőmag feliristésül osztassanak ki. A vármegye alispánjának megkeresésére a cslédtörvény 66. §-a alapján készitendő vármegyei szabályrendelet elkészítése végett titkár felkérte, hogy ide vonatkozó javaslatát a legközelebb tartandó igazg. választmányi ülésen terjessze elő.

Tudomásul vétetett az alispánnak azon értesítése, hogy a községek köztéri befásítottak s egyuttal felkértni határozatott az alispán, hogy a közutak befásítása iránt szükséges tervezetek elkészitése iránt intézkedjék.

A közigazgatási bizottság megkeresésére a szaktanítás gazdasági ismétlő iskolák felállítására nézve vélemény adatott s az ügy támogatására a Székelyföldi Kirendeltség felkértni határozatott. Az Orme megkeresésére a balkáni államok állati termékeinek behozatala meggátlása érdekében, továbbá a temesmegyei gazdas. egyesület megkeresésére a vasúti szállítások közben az állatokban esett káro-

A „CSIKI LAPOK” TÁRCZÁJA.

Sír a harang, sí a harang...

Sír a harang, sí a harang,
A bánat rikatja,
Kossuth Lajost kongva-bongva
Még most is siratja.
Sír a harang, sí a harang:
Szegény hazám! giliug-galang...

Ki zokog ugy? Mi zokog ugy?
Magyarország népe.
Az ő fájó lelke szállott
A harang szivébe.
Sír a harang, sí a harang:
Szegény hazám! giliug-galang...

Pósa Lajos.

A kisbíró.

(Rajz)

Zuhogó zápor hullott le a rekkenő meleg után, üdöve téve a nagy meleg és por miatt fojtóvá vált levegőt. A széles ország mellett, melyet az uttestről letölő esővíz apró, fehér márványszemcséktől csillogó árkokkal csiszoltak be, egyes vonalban helyezkednek el a bódító viola- és rezeda-illatú árnyzó, kicsinyke virágos kertek, a melyek között rendetlen össze-visszaságban elhelyezkedő apró székely házak, ólak és csűrök zsendelyes fedelei párolognak. A galambdúcsok kapuk előtt, a verőfényre kihelyezett padokon vigán tracsosolva, fon az asszonyok, míg az apróság az országút hamuszirtke sarából gyurt gölyöcskékkel dobálja a kerítésnek deszkáit s a porondról összevágatott, lapos kövekkel „szó” az Oltnak a nagy malom alatt csendesen hömpölygő tükre.

Tamács Jánosné, a kisbíró úr hitvese már régóta pörgeti vörös karikákkal díszített országútát a fedett „ponk” alatt, szorgalmasan rárogatva szét

vékony, vértelen ajkaival a megcsomósodott kender, időközönként nagyokat rántva mindlegyre félrecsuszó tarajos főkötőjén. Apró, fekete szemű élenken csillogtak viaszúrga, petyhüdt szemhéjait alól a szembelevő, futasztikus csiradékkal csifrizott kapu istenes feliratára, majd az utárok zöldes-sárga burjánjain tévelygett tekintete. Gondolataiban Katonáné kom. asszonya zavarta meg, aki miután minden jót kívánt „Isten őszentelőség”-től s kedves egészsége után tudakozódott, az utárok hidjára telepedett le, melyre a ponk fedele hosszú árnyékot vetett. Halkan viszonozta a köszöntést a kisbíró, s kellemetlen mosoly futott végig arcán, mely ebben a pillanatban önkéntelenül az iskolai kis kézi asztalok mongol-nőjére emlékeztette az embert. Felundulását nem tudta palástolni: remegett a hangja. Faggatni is kezdte azonnal Katonáné, hogy:

„Az Isten szent szerelméért tán-tán nem valami nyavalya környékezi kijedet?”

Könyvekkel telt meg mindkét szeme a kisbíró, s szóltanul nézett komaasszonyára, ki jó szóval biztatgatta, hogy mondaná el, ami a szivét nyomja:

„Talán a kisbíró ur szopta le a világot az örménynél vasárnapi mulatságképpen s e miatt zándorolának össze? vagy a Bancsi hánya el a malaczeit, vagy a tarkastályog ütött be a marhák közé, hogy egy sír, mint egy csecszópó?”

„Hát kijed még nem es tudja?” szólalt meg végre a kisbíró. „Igaz es nó, kijed ma nem es vala templomba.”

— „Nem biz én, édes komám asszony! De megbocsátja — ejjize — a jó Márja. Hanem hát nem es tehetek róla. Van egy sarjus helyünk a köveknél, a vizen felül, a kijedéken valamicskével alól, abban a lokban, ahol az út felsírul a berezánok üvere mellett a havasiak felé s csütörtökön azt mondá az emberem, hogy — ejjize — jó lenne, ha a szénát elkészitenék, mert a hogy Kosz' Emre bám beszélt Juljánál, a radinába, „keresztit” s ott azt a tartományt a kóshány miatt hamar felcsapják s akkor elvállik a sarju dolga, pedig mind csak kell a kóst tálire a johoknak. Emre bám pe-

dig mindent tud, mert már 17 eszteudeje, ha nincs 18, hogy a községet szolgálja. S igen; azért nem tudánk a misére hazajöni, mert a hogy az Olt vize es mutató kijetnek, ott az Olt fejtbe olyan eső volt, hogy nem szedhetük fel a rendet a tegnap s így még ma reggelre es ott kelle maradnunk, hogy megforgassuk egy kicsit s felszedjük az eső elött.”

„Nó hát, nó. — Lássá-e nó, amig kijetek ott jövének bé a tarkallónál, nálunk baj es volt, de meg könnyullatás es. Hallá-e, ismeri ugy-e kijed Bir' Estáné? Ott laktak ezeltől a hóviz felsőtízben, Muzikás Józsi keresztiaméktől csak a pap kertje választotta el a belsőjüket. Most oda fem a nemesek szerint építettek egy cserepa házat. Hát kijed ilyen még nem hallott — ejjize — soha élete napjába. Ez a szajha — halljon oda — ma béült az én helyemre a templomban; tulja-e a prédikáló székől számitva a harmadik padnak a Jedus szent szive oltárával szembe levő végire.

Az olvasót mondák; a mikor bémentem a a templomba s hát látom, hogy ott ül. Mondom neki, hogy keljensze ki! — s hát nem. S esmét, s esmét nem. Azt gondolám, hogy nem veve észre s egy kicsit megdőltem s hát — szerelnetes Jedus — no de ejjize nem es mondom... Megbotán-közök mindenki, aki hallá, hogy nekem, kinek az a hely a kisbíró után illeszes, ez a ringó mit mondott.”

„Hogy es tudá ugy megsérteni kijedet? Erősen es megbátrodott s ugy el van telve a Lacijakkal, hogy nem képes belé. Emlékszik vala ugy-e a Lacijukra? Egy vágás volt a homlokán. Leesett volt a fűzfáról a hóviz mellett s neki es az udvari kertnek s behasadt volt a feje. Nohát azzel. Szeredába jára az emberem a minap, megidéztek törvényre az Ágostonék ügyibe, kik Fazakas János poszogót kivetették vala Lukitól s ott hallá, hogy Lacijuk ott ne, valahol külföldön, ahova János, a kijetek es járt volt most egy eszten-deje az örmény tutajával a Maroson, úgyvén s meg es választották követnek a télen. Azt es mondák, hogy annyi sok pénze van, hogy ejjize még négy ökör árát es elkölti egy hónapban.”

— „Hát iszen most már mindecs tudom,

hogy miért büszkült el annyira az a — szinte rusnyát mondek, — dünnögte a kisbíró. Hallám es Lukitól, hogy péntek kivételével minden-nap húst esznek. Most kezdem es szenteni, hogy honnan uőtt ki a cserepesház. Most az ember sem jár bezzeg Gyulára fát vágni, s az asszony se az udvarba napazámra.

Pedig a mikor Lacijuk oda volt Somojóra diáknak s azután es még sokáig. Están bám egy esztendőben tizenegy hónapot s három hetet volt Gyulára s csak innepelni jött haza. Az asszony es folyton-folyvást ott lakott az udvarban s olyan száraz volt, mint a kijeteké a szarító rud.”

— „Igaz es van kijednek” — egyezett bele Katonáné. „Osztan semmijük sem volt s nem szorultak a gyermekre. Mondám es az uramnak, küldjék el mienket a gyermeket tanulni, de nem egyezett belé, mert Ferenczünknek a marhakkal kell járni a havason s nem azért teletettük ki kilenc esztendőn keresztül, hogy most semmi hasznát se vegyük, pedig a tanulmány megér százhizott tulkot, ha kétszázat nem.”

— „Meg bizony” — erősítette meg a kisbíró. „Ha az emberem Jánosunkat elküldötte volna tanulni, most ő lehetne nálunk a küplány. Meg es táncoltatnám akkor azt a szajhát! De hát a gazda nem küldötte el a most — erelj — s vedd le magadról a gyűvent s a gyálazatot, amit reám rakott az a ringó. De hát ilyen es az én emberem, azt hiszi, hogy a miert rövid a haja, hát hosszu az esze, pedig hát nem es egészen ugy van. De el es igazitom a baját, ha haza jő, mert most es ott iszik az istentelen Lukinál. El-töröm ezt a guzsalyt a hátán. El es én, el. Mert hát ő az oka mindennek, azaz ispirasztos horló, hogy pulkadna meg, Uram, bocsásd meg.”

Emigy dühöngött a kisbíró, igazolni akarván egyszerűsággal komaasszonya előtt a közelgő házi vihar kitörését, mert érezte magában, hogy beteg lenne, súlyos beteg, ha haragjának szabad folyását nem engedte s ki nem töltene boszuját.

Nécsi.

sodások kártérítése tárgyában kelt feliratok hasonló feliratokkal támogatni határozattak.

A sopronmegyei gazdas. egyetnek a gümőkőros szarvasmarhák husának felhasználása tárgyában kelt felirata a felhasználás ellenőrzésének lehetetlensége miatt mellőztetett.

Az idei XX-ik bikavásár jegyzőkönyve tudomásul vétetett. Sajnálattal vétetett tudomásul a földmivélsügyi miniszternek azon leirata, hogy a kiállítások és díjazások alkalmával kiosztott állami jutalmak elnyerésénél az egyesület tagjai előnyben nem részesíthetők.

Tudomásul vétetett a megyei magánjavak igazgatóságának azon értesítése, hogy a székelykiállítás számadásai helybenhagyattak. — A vármegyei faiskola felügyelő vándortanítói állásra 9 pályázó közül Adorján Imre egyhangulag megválasztott.

Ezután több folyó ügy tárgyalatott le. Tompos János a türethetetlen gazdasági munkás hiány miatt azon indítványt terjesztette elő, hogy június 20-tól szeptember 20-ig terjedő három hónapra legalább 400 idegen munkás behozatala iránt a gazdasági egyesület tegyen lépéseket.

Az indítvány hosszabb eszmecsere adott alkalmat a egyhangú határozattal megállapítottak a napszámberék és járandóságok s annak alapján az előkészít megfizetett, hogy a 400 munkás behozatala iránt a szükséges lépéseket minden irányban tegye meg. Ezzel az ülés véget ért.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Uj altábornagy.** A király pávai Vajna Béla cs. és kir. vezérőrnagyot, a m. kir. kolozsári VI. honvédkerület parancsnokát altábornaggyá nevezte ki. Az új altábornagyot városunkba és vármegyénkbe nagyon jól ismerik, mert hozzánk a rokonsági kötelek is csatlóznak. P. Vajna Béla altábornagy díszre és büszkeségre a tabornoki karnak, kit mindenki szeret és becsül, tiszt és közlegény egyaránt, mert kitűnő katona, de egyszerre mind melegen érzi szívé. A társadalmi életben pedig kedves egyénisége mindenkit magához vonz és ragad.

— **Személyi hír.** Pál István apátkanonok, az erdélyi róm. kath. státus előadója, folyó hó 1-én Székelyudvarhelyről Csíksomlyóra érkezett a főgimnázium és tanítóképződe ügyeinek, s a tanítás menetének a megvizsgálására. Ide jövet megtekintette a nádaszéli székely Selters-forrást, amelynek fele tulajdonát néhai Dániel Károly oláhfalvi birtokos a székelyudvarhelyi szeménárúmnak hagyta örökül. A forráshoz a székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnázium több tanára kísértte el. Csíksomlyóról e hó 6-án fog elutazni Kézdivásárhelyre.

— **Egyházi kinevezések.** Gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök a Rancz János halálával megüresedett felsikói főesperesi állásra Bálint Lajos alesperes plebánost nevezte ki s megbizta, hogy mint állandó püspöki biztos a státus érdekeit képviselje egy a csíksomlyói róm. kath. főgimnáziumnál, mint a tanítóképződezőnél. A kinevezés a vármegyében osztatlan örömet keltett, mivel a kitüntetés a csíksomlyói papnag egyik legképzettebb tagját érte. Az új főesperest igen sokan üdvözölték. Ugyancsak a napokban nevezte ki Majláth Gusztáv gróf erdélyi püspök a karcsfalvi megüresedett plebánusi állásra az első helyre beválasztott Miklós István gyergyóalfalvi plebánost.

— **Májusi előléptetés a honvédségnél.** A király 1908. május 1-vel kinevezte: Turay Gyula I. oszt. százados őrnaggyá, Tegledi Csánády Lajos, Géczy István és Csikaploceai László Dénes II. oszt. századosokká. Millye Lajos főhadnagyot I. oszt. századosná; Korcsák János és Miklóvics Lajos hadnagyokat főhadnyagokká.

— **Házasság.** Székely Manó dr. karcsfalvi köröves f. hó 3-án vezette oltárhoz Krausz Mihály kereskedő, törvényhatósági tag leányát Annuskát Csíkszentdomokoson.

— **Kirendelés.** Karda Béla csíkszeredai kir. járásbírósi jegyzőt az igazgatási miniszter a csíkszeredai kir. járásbíróshoz ügyességi megbízottnak állandó helyettesévé nevezte ki.

— **Lengyel Zoltánt elítélték.** A szenzációs Polonyi-Lengyel sajtóper egy heti nehéz és ádás küzdelem után Lengyel Zoltán elítélésével végződött. A budapesti kir. törvényszék az esküdtek verdiktje alapján Lengyel Zoltánt 3 havi államfogházára és 1000 korona pénzbüntetésére ítélte.

— **Ikolalátogatás.** A csíksomlyói r. kath. főgimnázium szokásos látogatására Pál István kanonok, az erdélyi róm. kath. státus igazgatótanácsának előadója megérkezett, s az iskolát négy napon át látogatta. Mint értesül-

lünk, a látogatás kapcsolatban van a főgimnázium mielőbbi áthelyezésével is.

— **Halálozás.** László Erzsike 10-ik éves korában folyó hó 6-án reggel fél 8 óra körül elhunyt, Csíkszeredában. Temetése folyó hó 7-én délután 4 óra körül fog végbemenni.

— **Vizsgák rendje a csíksomlyói tanítóképzőben.** Május 10-től az előadások a IV. éven megszűnnek. Május 12. és 13-án a IV. éves magántanulók írásbeli vizsgálata. Május 14. és 15-én a IV. éves magán- és rendestanulók szóbeli oszt. vizsgálata. Május 25., 26. és 27-én tanképesítő írásbeliek. Június 15., 16. és 17-én szóbeli tanképesítő és kantori vizsgák. Június 19. és 20-án az I., II., III. éves rendes és magántanulók szóbeli vizsgálata. Június 19-én a gyak. iskola vizsgálata. Június 24-én évszázó értekezlet. Június 29-én reggel 8 óra körül „Te Deum”, a bizonyítványok és jutalmak kiosztása, a tanév ünnepele; bezárasa. Felszólított az érdekelteket, hogy azonnal vagy folyamodványukban, vagy személyesen jelentsék be ebbeli szándékukat. Csíksomlyó, 1908. május 3-án. K a r a c s o n y J ó z s e f s. k., igazgató.

— **Eljegyzés.** Toporeci és görögü Görgey Imre eljegyezte csíkszeredai Balázs Vilma.

— **Előléptetés a m. a. v.-nál.** Aczél Ödön mérnök a VII. fizetési osztály I-s fizetési fokozatából a VII. fizetési osztály 3-ik fizetési fokozatába mérnökké léptetett elő f. évi május 1 napjától kezdődő érvényvel.

— **Találkozó.** Felhívtak benneteket, a kik velem együtt Csíksomlyón, 1908-ban végeztek, hogy az ő t é v e s találkozzon ugyanott, 1908. június 29-én megjelenni sziveskedjétek! Testvérek, mindnyájunknak el kell menni! Kerelöszentpál, 1908. május 7. Földes Zoltán, r. kath. elemi népisk. tanító, elnök.

— **Halálozás.** Létz János papirkereskedő 9 éves, II. elemi iskolába járó leánykaja Annuska, április 30-án meghalt.

— **Változás a székelyvasút menetrendjében.** A héjasfalva-székelyudvarhelyi vasút menetrendjében május 1-től kezdve a vonatok indulási, illetve érkezési ideje a következőleg lett megállapítva: Reggel érkezik 6 óra 5 perccel, indul 7 óra körül. Délután: érkezik 1 óra 55 perccel, indul 3 óra 5 perccel, vagyis a budapesti gyorsal a csatlakozás Héjasfalván van.

— **Az erdélyi nagygyűlés.** Több függetlenségi képviselő Erdélybe utazott, hogy a vasárnap Tordán, a főterem megtartandó nagygyűlésen résztvegyen. A nagygyűlés hírszerint az önálló magyar nemzeti bank ügyében fog határozatot hozni. — Ugyancsak vasárnap leplezik le Kossuth Lajos arcképét is, melyet a város festetett meg a közgyűlési terem számára.

— **Szerenád.** A csíksomlyói róm. kath. főgimnázium ifjúsági zenekar f. hó 4-én este az internátus helyiségében mlgos és főt Pál István, státusi referens urat egy kis szerenáddal lepte meg. Az ifjúság zenetanárak vezetése mellett a legszebb zeneszámait mutatta be. A figyelem igen jól esett, sőt a keresztülvétel kiválóssága egészen meglepte az ünneplést kedves vendéget.

— **Eljegyzés.** Mihály József gyergyószentmiklósi rendőrkapitány eljegyezte Lázár Péter kereskedő leányát, Mariskát.

— **A gyergyószentmiklósi második patika.** A vármegye közegészségügyi bizottsága f. hó 5-én tartott ülésében II. szövele 5 ellenében kimondotta, hogy a kérelmezett gyergyószentmiklósi második gyógyszerár engedélyezését nem javasolja, mivel annak felállítására a jelenleginek existenciáját támadná meg, ez pedig a törvényvel is ellenkezik. A határozati javaslat felett az e hóban megtartandó törvényhatósági közgyűlés fog dönteni, s nem lehetetlen, hogy ellenkező értelemben.

— **Az erdélyi birtokrendezés.** Az erdélyi birtokrendezés tárgyában nemrég alkotott törvény értelmében az igazgatási és a földmivélsügyi miniszter birtokrendezési ügyekben gazdasági szakértőket jelölt ki az ország erdélyi részeiben. A gazdasági szakértők működését a törvény és annak végrehajtása tárgyában kibocsátott rendelet részletesen megállapítja a birtokrendezési ügyekben.

— **Felgyújtott erdő.** A háromszék-megyei Sóamező községben ismeretlen tettesek felgyújtották a gyertyános erdőt, mely azerda reggel óta ég. Körülbelül száz holdnyi terület lángokban áll.

— **Az erdélyi múzeum-egylet vándorgyűlése Brassóban.** A brassói magyar Kaszinó igazgatójának, Zankariás János dr. orsz. képviselőnek kezdeményezésére nemrég meghívta az erdélyi múzeum egyesületet, (E. M. E.) hogy ez évi vándorgyűlést tartsa Brassóban. A múzeum egyesület a meghívást örömmel fogadta és elhatározta, hogy ez évi vándorgyűlést június hó 8-án és 9-én Brassóban tartja meg. A gyűlés előkészítése céljából Porta Béla egyet. tanár és Imre Sándor egyet. m. tanár az E. M. E. titkára a napokban Brassóban időztek, ahol minden tényező részéről a legszívesebb fogadtatásban részesültek. A vándorgyűlésen Apáthy István

dr., Cholnaky Jenő, Porta Béla, Lechner Károly egyetemi tanárok, Jakabházy Zeigmond egyet. m. tanár és dr. Bíró Balázs ügyvéd és több brassói szakember is fog felolvasásokat tartani és a Brassó magán és közmuzeumai-ban levő igen értékes műtörténelmi tárgyak szakszerű magyarázat mellett be fognak mutatni. A rendezőség meghívja a szomszédos vármegyék hatóságait, képviselőit, szakszemélyeket is és reméli, hogy ezek is minél többen előjárnak Brassóba a magyar tudományosság tanuságátéleire.

— **Tombolajátékkal egybekötött tánc-estély.** A csíkszentmárton-csekefalvi Jótékony Nőegylet 1908. évi május hó 9-én szombaton a helybeli Olvasókör nagyertermében az egyleti pénztár javára tombolajátékkal egybekötött tánc-estélyt rendez.

— **Gőz, hőlégy és győgyfürdő a székelyudvarhelyen.** Az újkor legkiszámoltabb találmánya az egészséges ápolás terén a „Sanitas” szobagőz és hőlégyfürdő készülék, mint a mely készülékkel bárki 5 fillér költséggel a legpompásabb gőzfürdőt készítheti magának. A tisztaság és kényelem metovábbja. Hatása mesés és páratlan a maga nemében, különösen a reuma, ischias és bármely meghűlésből származó bajok ellen. Oléóság és nemes egyszerűség páratlan. Kezelése kényelmesen könnyű és gyors, felhívjuk tehát a ma megjelent hirdetésünkre t. olvasóink figyelmét és ajánljuk, hogy aki csak tetszi tekintse meg a készüléket lapunk kiadóhatalában.

— **A magyar nemzeti bank mellett.** Háromszék vármegye április 29-én tartott közgyűlése a dr. Szacsvay Gyula és társai be nyújtott indítványára dr. Ferenczy Géza orsz. képviselő támogatott felszólítása után egyhangulag kimondta, hogy az önálló nemzeti bank felállításához ragaszkodik, 1911. január 1-ére létesítését kívánja s e tárgyban a kormányhoz és törvényhozásához felér.

— **Ujabb székely állatbiztosító szövetkezetek.** Darányi földmivélsügyi miniszter legújabbán 9 székely állatbiztosító szövetkezetnek tette lehetővé, hogy működését megkezdhesse. A székely akciók nagyfontosságú kezdeményezése visszhangra talált az ország többi részében is és most már a Székelyföldön megkezdett nyomokon másutt is alakulnak ilyen szövetkezetek. Különösen fontos ez nálunk a hol mostanig semmi féle alakban sem sikerült az állatbiztosítás kérdését kielégítően megoldani.

— **Műkedvelői előadás.** A József főherceg-szanatorium csíksomlyói bizottsága a csíksomlyói tüdőbetegek részére építendő kórház alapja javára 1908. évi május hó 9-ik napján Csíkszeredában a „Vigadó” nagyertermében táncmulatsággal egybekötött műkedvelői előadást rendez. Szinre kerül: „A dalárdisták” bohózat 3 felvonásban. Mooser után Deréki Dező. Szereplők: Zareczky Jenő, Bátori Olga, Dézsi Kálmán dr., Lányai Irén, Nagy Imre, Jakab Miczi, Bogáthy Gábor, Mihály Lajos, Vakár Lajos, Szigeti György és Pap Livia. Helyárak: Oldal és támlaszék 3 kor., körszék 3-5 sorban 2 kor., zártszék 1 kor., 60 fill., karzati állóhely 40 fill., gyermekjegy 60 fill. Kezdeté fél 8 óra körül. Jegyek Szvoboda József kereskedésében és este a pénztárnál kaphatók.

— **Sikkasztó jegyző.** Hirt adunk annak idején arról, hogy a csíkszeredai kir. törvényszék Takó Ferenc gyergyószentmiklósi kir. járásbírósi jegyzőt több rendbeli hivatali sikkasztás miatt két és fél évi fegyházra ítélte. Másodfokban a napokban foglalkozott az ügygel a marosvásárhelyi kir. ítélőtábla s mint értesülünk a kir. tábla leszállította a büntetést hat hónap börtönrre s ezt kitöltöttnek véve Takót szabadon bocsátotta.

— **Osztálymérnökség Gyergyószentmiklóson.** A kolozsvári magyar államvasuti üzletvezetőség tekintettel a madéfalva - gyergyószentmiklósi vasútvonal nagy forgalmára a a pálya geográfiai nehézségeire Gyergyószentmiklóson osztálymérnökséget létesített. A hivatal beállításával az ellenőrzés hatékonyabb lett s a közönség kívánságának is elég van téve.

— **Táncmulatság.** A csíkszentimrei ifjúsági egyesület az ujonnan készült színpad javára főtiszt. Lőrincz Sándor plebános elnöklete mellett 1908. május hó 9-én, az iskola termében színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez.

— **Az arányosítás hatása Ditróban.** A múlt hónapban fejezte az ítéletével a ditrói arányosítást a m. kir. Curia, ugy látszik azonban, hogy nem közmegelegedésre, mivel folyó évi április hó 27-én Darányi Ignác földmivélsügyi miniszternél küldöttség járt Ditróból az arányosítás kapcsán felmerült sérelmek orvoslása céljából. A küldöttség pa-

nasza szerint még 1894-ben a község félrevezetve, mintegy 8000 hold erdőjogát az arányosítás alól kivonta azzal, hogy azt átengedte a gazdáknak. E horribilis erdőt pedig a jogszedők nevéssége áron — holdját egy koronától 10 koronáig — összevásárolták s dacára, hogy a m. kir. Curia 1902-ben e rossz-hiszemű vásárokat megsemmisítette és a birtokosság előnyös ajánlatot tett a rosszhiszemű jogszedőknek, sem az ítélet végre nem hajtott, sem a pusztá talaj nem adatott vissza községnek. Súlyosbitja a község helyzetét azon körülmény, hogy a község fenntartására jövedelmét alapot nem teremtettek s az ily célra régebb fenntartott mintegy 1700 hold terület megmagyarázhatatlan módon a jogszedők kezére jutott, holott ép ennek lett volna rendeltetése a ma már 136 százalékos pótdát fedezni. Ezekből kifolyólag arra kérte a küldöttség Darányi Ignác földmivélsügyi minisztert, hogy az arányosítás ideiglenes függesztésével adja vissza a községnek az elhárított községnek s az egész arányosítás-tagosítást szigorúan vizsgálta felül, hogy a felelősség kétségtelenül megállapítható legyen. A miniszter megígérte, hogy ezen állítólagos sérelmeket megvizsgálhatja s annak eredményéhez képest orvoslani fogja.

— **Szekely fiúk elhelyezése.** A brassói Székely Társaság már évek óta foglalkozik azzal, hogy a székely gyermekeket elhelyezze Brassóban kiválóbb iparosoknál, hol magukat iparosokká képezik és a megilletésüket biztosítják. Így nemcsak az illetéket menti meg az elzűléstől, a kivándorlástól, hanem ezeknek elvonásával egyfelől siet megoldani a székely kérdésnek egyik nevezetes részét, de másfelől hazafias dolgot is cselekszik, mert képzett magyar iparos-ostályt nevel, amire pedig ma mindenképpen legnagyobb szüksége van hazánkban. Nevezett társaság ezen akcióját most még nagyobb keretben akarja fejleszteni. E végből kéri a székelyföldi lelkész, tanító és jegyző urakat, hogy ha községeikben ilyen fiúk vannak, utasítsák őket a társasághoz. Az elhelyezés feltételei ezek: a hat elemi osztály elvégzése; tizenkét életév betöltése; tanoncz-év 4; ezen idő alatt ruhával a társaság látja el; tandíjat szegénységi bizonyítvány alapján elengedik; ajánlatos ha a szülő a felszegődési, felszabadulási költségeket (16 kor.) fedezi; szükségos kellékek: keresztlevél, iskolai bizonyítvány, szegénységi bizonyítvány. A tanoncz előre megnevezheti az iparágat is, a melyet választ, de ha nem teszi akkor a társaság osztja be a növendék hajlama és a körülmények figyelembe vételével. A bejelentéshez elég egy levelező-lap is, melyet akár Caulak Lajos titkárhoz, akár Bokor András pénztáros-hoz eljuttat. Erre megfogja kapni a választ és a mikor jön, hozza magával a szükséges okmányokat. Kivánatos, hogy legalább annyit ruhát és fémerneműt hozzon, a mennyi egy évre elég, mert első évben a társaság csak lábbelit adhat. — A brassói székely társaság elnöksége.

— **Bukovinai székely csángótelepítés.** A Bukovinában élő csángó székelyek abbéli óhaja, hogy hazájukba újra visszajussanak, a földmivélsügyi kormány interpellációja folytán immár a megvalósulás felé közeleg s egy részüket a jövő évben visszatelepítik. A bukovinai magyarságnak, melynek a hunyadmegyei viszonyok sokban megfelelnek, az e megyében leendő betelepítése figyelmet érdemel, mert részben egy itt már korábban megkezdett csángótelepítés folytatódik tovább, részben pedig, mert ezzel egyes községekben az eddig hátrébe szorult magyarság erősödött meg s e sorozatos rendszert mutató telepítéssel az idők folyamán eloláhosított völgyekben újra magyar lénelzetet keletkezik.

— **Országos rózsák és pelargonium kiállítás Budapest.** Az Országos Magyar Kertészeti Egyesület Budapestben a városi kert egy iparcsarnok helyiségeiben f. évi június hó 17-21-ig nagyszabású országos rózsák és pelargonium kiállítást rendez. A kiállítás nem csupán kertészek, hanem a magánkertészek, virágkedvelők, amatőrök is részt vehetnek, akik részére külön díjakat tűzött ki a bíráló bizottság. A virágkedvelők maguk között, a kertészek is maguk között versenyeznek. — A kiállítás gazdag programjából kiemeljük a levágott rózsák csoportját, a melyekben különös sulyt helyeznek a hazánkban előállított rózsák fajtákra. — Kiállíthatók a legkülönbözőbb rózsafajták levágva és cserepekben nevelve. A pelargonium, a muskálly egyik specialis növényülüknek nagy tért szánt a rendezőség s azok díjazására számos díjat tűzött ki. A kiállításnak egyik különlegessége lesz a balkon és ablak díszítés. — Virágkiállításaink erre eddig nem fektettek kellő sulyt, most azonban különös figyelemben részesítik és nem csak érmeket, hanem pénzdíjakat is tűztek ki. — Összesen 78 állami arany, 153 állami ezüst, 20 állami bronz, 1 ocker arany, 1 ocker ezüst 19 ocker bronz emlékérem, 36 egyeztetési aranyérem, 91 egye-

süllet elült, 116 egyesületi bronzérem és 67 elismerő oklevél áll a bíráló bizottság rendelkezésére a díjazásnál. A kiállítás programjával, valamint felvilágosítással bárkinek szívesen szolgál az Országos Magyar Kertészeti Egyesület titkársága Budapesten, IV., Koronaherceg-utca 16. szám.

Pályázati híradás. A nagyszombati tanítóképzőintézet 1-ső osztályába a következő 1908/9. tanévre felvételiért folyamodhatnak 14-ik életévüket betöltött olyan leányok, kik a felső leányiskolát, a polgári vagy felsőbb leányiskola, vagy a gimnázium négy alsó osztályát sikerrel végezték. Felvételi vizsgálat nélkül, de pályázati kérvények alapján történik a felvétel. A felvételi kérvényhez a következő okmányok csatolandók: 1. Keresztlevél. 2. Iskolai bizonyítvány a megelőző tanévról s az idej első félévi értesítő. Az évi végzetési bizonyítvány június hó 30-án feltétlenül beküldendő. 3. Orvosi bizonyítvány a folyamodónak a tanítói pályára alkalmas voltáról. A kérvényben kitéendő, hogy bennlakó vagy bejáró akar-e lenni a növendék. Bennlakási havidíj 36 korona (18 forint). A kérvényeket az intézeti igazgatóságokhoz június hó 15-éig kell benyújtani. A felvételi július hó első napjában lesz elintéztve, miről az érdekeltek azonnal értesítést nyernek. A II., III. és IV. osztályba szintén vehetők fel új tanulók, ha kimaradás folytán hely üresedik. A III. osztályba felvehető olyanok is, akik kisdudovónői oklevelet szereztek vagy a felsőbb leányiskola, esetleg a gimnázium hat osztályát végezték. Az ilyen tanulók az I. és II. évfolyam külföldi tárgyaiból vizsgálatot tesznek. A bennlakásról prospektust szívesen küld az igazgatóság. Nagyszombati, 1908. május 2-án. **Dr. Bilinsky Lajos**, képzőint. igazgató.

As Amerikában elpusztult magyar munkások. Annak idején hírt adtunk arról a rettenetes bányaszerencsétlenségről, mely a tengeren túl, Amerikában annyira derék magyar munkás pusztulását, halálát okozta. Az amerikai magyarság körében mindjárt a borzasztó szerencsétlenség után mozgalom indult meg ezek érdekében. Elül járt a jó példával a legtekintélyesebb magyar lap, a Szabadság, melynek szerkesztője, Kohányi Tihany buzgólkodása folytán rövid idő alatt közel hatvan ezer dollár, harmincezer korona gyűlt össze, úgy hogy ebből az összegből minden szerencsétlenül járt munkás családjának százkilencven korona segítség jutott. A Magyarországon lakó övezetek és árva részére eső 13.687 korona 50 fillért a Szabadság szerkesztője, Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek küldötte meg azal a kérelemmel, hogy a pénzt az illetékes közvélemény előjárásának útján juttassa el a boldogtalankok kezébe.

Minta gazdaság Szárhegyen. A népies minta gazdaságokkal elért sikerek arra ösztönzik Darányi Ignác földművelésügyi minisztert, hogy ezeket a népies mintagazdaságokat, a falu népének szemléltető iskoláit, állandóan szaporítsa. Így újabban értesítette a Csikvármegyei Gazdasági Egyesületet, hogy Szárhegyen Oláh Károly és Kásonújfaluban ifj. Darvas István kisgazdák birtokán népies mintagazdaságot létesít. Az egyesület most tartott közgyűlésén a miniszter elhatározását köszönettel fogadta és kimondta, hogy mihielyt a mintagazdaságokon látható eredményekre hivatkozhatunk, természetesen gazdasági szemléket fognak rendezni kisgazdáknak és ezeken a mintatelepeken az egyes fölmerülő gazdasági kérdésekről szemléltető, gyakorlati előadásokat fognak tartani.

A vallás megjelölésének mellőzése. Arad után most Kolozsvárt indult meg a mozgalom az iránt, hogy a nacionáléból a vallás megjelölése kihagyassék. Havas Lázár kamarai tag indítványt adott be a kereskedelmi és iparkamarához, hogy a kereskedők, iparosok és gyárosok segédei, tanoncjai s általában mindenemű alkalmazottainak munkakönyvéből, bizonyítványjaiból a vallás megjelölése hagyassék ki. Az érdekes indítvány a kamara legközelebbi közgyűlése elé kerül.

KÖZGAZDASÁG.

A „Hermes” Magyar Általános Váltóbetét Bészváltóforgalmáról, Budapest, heti jelentése a tömörforgalomról és a pénzpiacon.

Budapest, 1908. április 16.

A budapesti értéktőzsdén az elmúlt hét folyamán az üzleti pangás még inkább fokozódott és ugyanezért az összes ártípusok névelések voltak, amennyiben kötések csak elvéve fordultak elő.

A localis piac teljesen el volt hanyagolva és a nemzetközi ártékekben is csak lényegtelen árfolyamhullámok állottak be a külföldi tőzsdéről érkező vonatkozó hírek következtében. Ezek folyamán némi értéklődés mutatkozott az osztrák-magyar államvasút részvényekben, az állami társaságok részvényeibe való beretelés következtében. Utóbb ezen részvények árfolyamai is a csekély üzletkevel folytán újabb lemorzsolódtak. Némi üzlet fejlődött ki azonkívül a rimamurányi vasúti részvényekben is, az alpesi részvényekről érkezett bécsi hírekre, azonban ezen részvények árfolyama sem tudott megszilárdulni.

Nevezetesebb árfolyamváltozásokról az elmúlt hét folyamán nem tehetünk említést.

Szerkesztői üzenet.

E. B. Gyergő-Szentmiklós Beküldött sorait ezúttal nem közöljük. A második patka felállítását illetőleg véleményünk az, hogy arra Gyergő-Szentmiklós feltételül szükség van. A mozgalom hátterét nem ismerjük.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltékért nem felelős a szerkesztő.) Sz. 1907. B. 574/9.

Ő Felsége a Király nevében!

A csikszentmártoni kir. járásbíró, mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt Gaál Elek elleni büntetőben Adler Alfréd főmagánvádló által emelt vád felett csikszentmártonban 1908. január hó 14-én Márton Gábor ügyvédjelölt védő részvételével és Márton Sándor jegyzőkönyvvezető közreműködésével a vád és védelem meghallgatása után következőleg

Itélt:

A királyi járásbíró Gaál Eleket ki 46 éves r. k., csikpálfi születésű, tusnádfürdői lakos, nőlen, gyermektelen, ideiglenesen nyugalmazott plebánus, kevés vagyona van, ir, olvas, magasabb képzettségű katonai szolgálatot teljesített, bünsnek mondja ki a Btk. 261. §-ában írt s a szerint minősülő két rendbeli becsületsértés vétségé helyett egyrendbeli becsületsértés vétségben elkövetve az által, hogy Tusnádfürdőn 1907. szeptember 21-én Adler Alfréd főmagánvádlót buta zsidónak nevezte s azt mondta neki, hogy a tusnádfürdői igazgatóság-ból kifogják dobni, — mi által ellene meggyalázó kifejezéseket használt.

A kir. járásbíró ezért Gaál Eleket a Btk. 261. §-a alapján egyrendbeli becsületsértés vétségéért az 1892/27. t. cz.-ben írt cselekkre fordítandó 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizetendő behajthatatlanság esetén a Btk. 53. §-a értelmében 1 (egy) napi fogházra átváltotatandó 10 (tíz) korona pénzbüntetésre itéli. Kötelezi ezenfelül vádolt Gaál Elek, hogy Klug Vilmos tanúnak 20 koronát, Adler Alfréd főmagánvádlónak saját költségében 44 koronát, képviseltetési költségben 36 koronát, Dr. Ady Endre ügyvédnek védő díjban 8 koronát, továbbá az államkincstár részére az esetleges tartása által felmerülő költséget 15 nap alatt végrehajtás terhemellett fizessen meg. Ügyvéd Dr. Nagy Jenőt díj és költség ezimén saját felével szemben 50 korona illeti meg.

A bíróság ezen ítéletet indokaival együtt sértettnek a tárgyalás rendén előterjesztett kérelmére a Csikszentmártoni megjelenő Csiki Lapok-ban vádolt költségén közzététetni s e célból azt sértett képviselőjének kiadni rendeli.

Indokok.

Adler Alfréd főmagánvádló azért emelt vádat Gaál Elek ellen az 1907. B. 574/2 sz. alá beadott vádindítványával — melylyel egyzersmind az 1907. B. 574/1 sz. alá beterveztett, de vissza illetve elutasított panaszlevélben becsütsöt tohibát kiigazította, — a Btk. 261. §-ában írt két rendbeli becsületsértés vétségé miatt, mert Gaál Elek első ízben Tusnádfürdőn 1907. szeptember hó 21-én azt mondta a fűrdőszövetkezet igazgatóságából kifogják dobni s ugyanekkor ötlet buta zsidónak is nevezte, — másodsor pedig, mert Gaál Elek az 1907. évi szeptember hó 17-én Tusnádfürdőről kelt s főmagánvádlóhoz címzett levelében azt írta, hogy főmagánvádlónak igazgatótaggá való megválasztása a legalsabb, a legnemtelenebb bosszu műve és hogy főmagánvádlót azért választották meg, hogy Kállay csikmegye főispánnak elvegyék a kedvét az elnökségtől a hogy a fűrdőn fenekelten zavart és anarchiát teremtsen s hogy minden jó érzésű szövetkezeti tag megbotránkozva beszél eme választásról.

A bíróság vádolt beismeréséből bebizonyítottak vette azt, hogy az 1907. szeptember 17-én kelt s főmagánvádlót érintő fenti kifejezéseket magában foglaló levelet vádolt írta, — továbbá vádolt tagadásával szemben Adler Alfréd főmagánvádlónak és Klug Vilmos tanúnak eskü alatt tett vallomásából bebizonyítottak vette azt is, hogy vádolt 1907. évi szeptember 21-én főmagánvádlót buta zsidónak nevezte s azt mondta neki, hogy a fűrdőszövetkezet igazgatóságából ki fogják dobni.

Mint hogy vádoltnak ezen utóbbi kifejezései főmagánvádló ellenében használna főleg

a fennforgó körülmények között meggyalázók s így a Btk. 261. §-ában írt becsületsértés vétségének alkotó elemeit teljesen kimertik, — de minthogy a bíróság vádolt által 1907. évi szeptember 17-én írt levelében foglalt kifejezéseket főmagánvádló ellenében meggyalázónak nem találta, — mert azok inkább csak illetlen, de főmagánvádlót nem lealázó öt ember meltsóságában és becsületsértés nem sértő kijelentéseket foglalnak magukban s mert emellett nem is annyira főmagánvádló személye, mint inkább az ötlet igazgatóságággá megválasztó egyének eljárása ellen irányulnak s mint ilyenek a választási hév szokásos szüleményei,

azért a bíróság vádoltat az ítélet rendelkezése szerint két rendbeli becsületsértés vétségé helyett, csakis egy rendbeli és pedig az 1907. szeptember hó 21-én elkövetett becsületsértés vétségben mondta ki bünsnek.

Enyhítő körülményt képez vádolt büntetlen előléte és erős felhevült kedély állapota a mit főmagánvádló nagymértékben keltet fel és pedig az által, hogy vádoltnak egyik levelet bolondságnak nevezte. Súlyosító körülmény nem forog fenn.

A költségek feletti rendelkezés a Bp. 480. §-án az ítélet közzététele iránti intézkedés pedig sértett kérelmére a Btk. 277. §-án alapul.

A kir. járásbíró, mint büntető bíróság. Csikszentmárton, 1908. évi január hó 14.

Dr. Szabó,
kir. járásbíró.

Szám. 1588/906. Bftó.

Ő Felsége a Király nevében!

A csikszentmártoni kir. törvényszék, mint büntető felelviteli bíróság becsületsértés vétségé miatt Gaál Elek ellen folyamatba tett büntető, melyben a csikszentmártoni kir. járásbíró 1908. évi január hó 14-ik napján 1907. B. 574/9. szám alatt ítéletet hozott főmagánvádló, vádolt és védő felelbezése folytán az 1908. év február hó 29-ik napján Fekete Imre kir. törvényszéki bíró elnökléte alatt Baldi Aurél kir. törvényszéki bíró, Maraschky Robert kir. járásbíró, részvétele mellett Szopos Lajos kir. törvényszéki jegyző, mint jegyzőkönyvvezető közreműködésével megtartott nyilvános főmagánvádló a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vévén, hozta a következő

ITÉLETT:

A kir. törvényszék az elsőbíróság ítéletét indokai alapján helyben hagyja és a B. P. 484 §-a alapján kötelezi Gaál Elek vádoltat, hogy főmagánvádló Adler Alfrédnek 20 korona felelviteli eljárási költséget 15 nap alatt végrehajtás terhe mellett fizessen meg.

A B. P. 485. §-a alapján dr. Nagy Jenő és Ady Endre ügyvédek felelviteli eljárási költségeit saját feleik irányában 20—20 koronában állapítja meg.

Csikszentmárton, 1908. évi február hó 29-ik napján.

Gyalóky Sándor s. k., Henter Géza s. k.,
elnök. jegyző.

Kiadta a csikszentmártoni királyi járásbíró, mint büntető bíróság, 1908. évi április hó 27-ik napján.

Dr. Szabó,
kir. járásbíró.

254—1908. szám.

Árverési hírdetmény.

Alulírott bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. törvények 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a csikszentmártoni kir.

törvényszék 1908. évi 5609. polg. sz. végzése következtében Dr. Zakariás Manó ügyvéd által képviselt Sárosy Dénes csikrákosi lakos javára Bálint Vilmos odaváló lakos ellen 480 kor. s jár. erejéig kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1584 kor. 42 fillérre becsült következő ingóságok u. m.: bolti árucikkek és berendezések nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a csikszentmártoni kir. járásbíró 1908. évi V/394. számú végzése folytán végrehajtást szenvedő bolti helyiségében leendő eszközésére 1908. évi május hó 9-ik napjának delelőtti 9 órája határidőül kitűztetik s ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csikszentmártonban, 1908. évi április hó 24-ik napján.

Keresztes Gyula,
kir. bírósági vajtó.

Nagy választékban szebb-nel szebb kivitelben kaphatók Szvoboda József könyv és papírüzletében helybéli és vidéki tájképes, valamint másnemű képes üdvözlő-kártyák és

LEVELEZŐ-LAPOK.

Továbbá kaphatók mindeféle dobozok és mappák levélpapírok; iskolakönyvek és táskák; írószerek, tollak, tolezzarak és mindeféle fűzetek, rajztáblák és festékek stb.

A legjobb, legelterjedtebb és legolvasottabb budapesti napilap

„AZ UJSÁG”

Terjedelme naponként 28—32 oldal. Ünneppnap 60—100 oldal. — Hetenkint „Asszony” és „Gyermekek” melléklet.

Előfizetési ára: egy évre 28 korona, félévre 14 korona, negyedévre 7 korona, egy hónapra 2 korona 40 fillér. Megrendelő cím: „Az Ujság” kiadóhivatala Budapest, VII., Rákóczi-ut 54.

Képkarok nagy választéka!

A közönség szives figyelmébe!

A nagy közönség szives figyelmét felhívom nagyválasztékú képkarokaimra és olcsó üvegezesemre. — Elvállalom

EGÉSZ ÉPÜLETEKNEK ÜVEGEZÉSÉT,

bármily fajta és nagyságu üvegekkel. — Tehát ne mulassa el senki megtekinteni a m. kir. törvényház mellett a szebb-nel szebb és minden igényeket kielégítő képkarokat mielőtt azt máshol megrendelné, — amit olcsón és gyorsan állítok elő.

Mindenki, aki nálam legalább husz koronára vásárol, egy életnagyságu képet kap. Csupán három koronát kell fizetni a passa-portuért.

Teljes tisztelettel: **KARDA GYULA.**

25—25

Üzv. Karda Lajosné italmérésében kaphatók: jó küküllőment borok, likörök, a legfinomabb teaaromok, s mindeféle égetet és szeszes italok kis és nagy mértékben, melyek a legolcsóbb árak mellett hozatnak forgalomba.

Olcó és pontos kiszolgálás!

Ingyen kép! — Ingyen kép!

Szolid árak! Pontos kiszolgálás!

A Hutter szállodával szemben!

Becsés tudomására hozom a nagyérdemű közönségnek, hogy a tavaszi és nyári idény újdonságai megérkeztek. — Nagy választékot tartok női és férfi ruhaszövetekben, kreton, mosó és gypju-delinekben. Női és férfi fehérnemű, mindenféle czipó és készruha nagy raktár. Női vállgallérok, kabátok és diszkalapok nagy választékban kaphatók. Legjobb minőségű vásznak 6 forinttól feljebb. — Az áruk jelenlegi magas áremelkedése daczára, elsőrendű gyárosokkal levő összeköttetésem révén azon kellemes helyzetben vagyok, hogy áruimat a régi árakban bocsáthatom a t. vevőközönség rendelkezésére. — Legolcsóbb bevásárlási üzlet! — Becses pártfogásukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel:

NURIDSÁNY MÁRTON női és férfi divatüzlete **CSIKSZEREDÁBAN.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becsés tudomására hozni, hogy **Brassóban** saját telkemen (Vasut-utca, a tramway elágazásánál) bel- és külföldi :: márványból faragtatok és esziszolítatok

BÚTOR-MÁRVÁNYLAPOKAT ÉS SIREMLÉKEKET

Továbbá raktáron tartok Gránit, Sienit, Labrador és Andesyt kemény közetű siremlékeket, amelyek kaphatók 20 koronától 2000 koronáig. Mind első kézből a legolcsóbban szereshetők be. (Gyöngök mellőzésevel kérem egész bizalommal hozzám fordulni, mert ez által nagy megtakarítás érhető el. — Szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

NAGY JÓZSEF :: kőfaragó mester :: BRASSÓBAN.

Háromrendbeli tagosító mernöki műszer eladó. Hogy hol? megmondja :: a kiadóhivatal. ::

Egy jó karban lévő félfedelű kocsi eladó, hol? megmondja a kiadóhivatal. 2-3

HIRDETÉSEK

olcsó árszámítás mellett közöltetnek s felvételnek A KIADÓHIVATALBAN.

HIRDETMÉNY.

Bikalegelőn nyarolt tenyész-igazolványos 2-éves bika eladó ifjabb Becze Józsefnél Szépvízen. 3

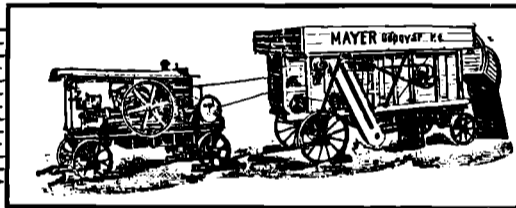
Hazai gyártmány!

Kitünő munka!

MAYER GÉPGYÁR

VAS- ÉS FÉMÖNTÖDE RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

SZOMBATHELY-BUDAPEST VI. kerület. Váci-körút 61. sz.

Benzinlokomobil eséplőszerelvények. Stabil benzinmotorok Szivógáz motorok faszén-, koks- és antraczit fűtésre. 120 HP.-ig. — Malomépítészet. — Szabadalmazott hidr. borsajtók, olajpresek s mindennemű gazdasági gépek.

Kedvező fizetési feltételek. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A hatalom és ártatlanság keverékei az

- ALBA BIVALYTEJKRÉM . . . ára 1 kor. 50 fill.**
- ALBA BIVALYTEJKRÉM SZAPPAN ára 1 kor. — fill.**
- ALBA BIVALYTEJKRÉM HÖLGPOR ára 1 kor. 50 fill.**

hatása gyors és állandó. — Dr. gróf Hugonay Vilma budapesti orvos szerint az **Alba bivalytejkrém** készítmények arc- és kézbor finomítására, a szeplők és más arctisztatlanságok eltávolítására a legjobban ajánlható és legmegbízhatóbb szerek, melyek egy jóságos és láthatatlan tündér varázs erejével hatnak s rövid használat után is, rózsás színt és ifjú bajt kölcsönöznek az arcnak.

A legkiválóbb orvos szakértők véleménye szerint a következő szép nő arca is valósággal átszellemül ezen abszolút tisztaságu **Alba bivalytej készítményektől.** — Az **Alba bivalytejkrém** készítmények nem csak harmat finomságot és ruganyosságot kölcsönöznek az arcnak, hanem hideg, szél és nap ellen is a leghatásosabban megvédik. A krém és szappan egyforma jóhatású, a hölgyport pedig a krémre kitűnően tapad és az arcon felismerhetetlen. **2 krémet, 2 szappant, 2 hölgyport bérmentve küld a készítő:**

BALÁZSOVICH SÁNDOR KORONA GYÓGYSZERTÁRA ÉS SZÉKELYFÖLDI TERMÉKEK SZAKLABORATORIUMA, SEPSISZENTGYÖRGYÖN.

Csikszeredában kapható a gyógyszerárakban, valamint **Fekete Vilmos illatszer-raktárában.**

35-52

GŐZ-, HŐLÉG ÉS GYÓGYFÜRDŐ A SZOBÁBAN!

Száz és száz orvos korszakot alkotónak jelentette ki az egészségápolás terén. — Közismert dolog hogy

REUMA, CSÚZ ÉS KÖSZVÉNY

ellen az egyedüli biztos hatású szer a hőfürdők :: (gőz- hőlég és gyógyfürdők) rendszeres használata ::

A „Sanitás” szobafürdő készülékkel otthon lakásának bármely szobájában a leghatásosabb gőz- és hőlég fürdőt készítheti bárki, 5 perc alatt 5 fillér költséggel. A lakásban a kényelemet továbbá kipróbált biztos hatású szer nátha, torokfájás, belrengység, álmatlanság esetében, stb. Nélkülözhetetlen minden egészséges embernek is. Használat után teljesen összehajtható és valamely szekrény mögé állítható.

A készülék megtekinthető vételkötélesség nélkül Szvoboda Józ. képviselőmnél helyben, sőt kívánatra háznál is bemutatattik.

FÖRSTNER ALADÁR a „Sanitás” szobagőzfürdő-készülék egyedüli gyártója. Budapest, VII. kerület, Alsóerdősor 30. sz. Telefon 97—51.

HIRDETMÉNY.

Ezennel közhírré tételik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magyar Királyi Szabadalmazott Osztály-sorsjáték (**XXII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket feltulvisgálták, azok a főarústitóknak árusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása **1908. május hó 21. és 23-án** tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi állami ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történik a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Királyi Szab. Osztály-sorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1908. évi **MÁGYAR KIRÁLYI SZABADALMAZOTT OSZTÁLYSORSJÁTÉK IGAZGATÓSÁGA.** Lukács. Hazay.

Hosszurovó Cement Födélcserép

18-

majdnem határtalan tartósságu, igen könnyű födőanyag, olcsó áron kapható

PORTLAND CEMENT GYÁRNÁL BRASSÓBAN.

Iroda: Kapu-utca 15.

Iroda: Kapu-utca 15.